

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA PTUJ

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: »DOM OF«, PTUJ, Prečernova ulica, soba 19. CEK. RAČUN: NARODNA BANKA PTUJ 643-90603-3 TELEFON: 143 in 168 — POŠTNI PREDAL: PTUJ

Leto II. — Štev. 15

Izhaja tedensko

Ptuj, 15. julija 1949

Mesečna naročnina din 12.—

Cenz. din 3.—

Govor maršala Tita v Pulju

„Ne bomo dovolili, da bi naši delovni ljudje trpeli lakoto, naj se tega nihče ne veseli“

Na nedeljskem zborovanju v Pulju je govoril maršal Tito v prvi polovici svojega govora o ugotovitvah ob potovanju po Slovenskem Primorju in Istri, o ukrepih za izgradnjo Istre, o izgotovitvi našega Petletnega plana, o pravilni rešitvi nacionalnega vprašanja, o odkupih, o investicijah kapitalne izgradnje in družbenega standarda.

V drugi polovici govora je med drugim dejal:

Tovariši in tovarišice! Od kod ta upornost, od kod ta polet, od kod ta ustvarjalnost pri naših ljudeh in od kod to, kar so naši ljudje v praksi spoznali, kaj lahko store z lastnimi silami, od kod to, da se naši ljudje zavedajo, kam gredo, ne v kapitalizem, ne na zapad, temveč da grade socializem in svojo boljšo ter srečnejšo bodočnost. (Odobrovanje in dolgotrajen aplavz.) Od kod to, da vidijo naši ljudje vsakodnevno rezultate svojega ustvarjalnega dela, ki jih vzpodbuja k še večjim žrtvam, k še večjim naporom, k še večji ustvarjalnosti. Poglejte, tovariši, ta borba, ki so jo naši ljudje vodili v zadnjih mesecih polletnega plana, je bila prava bitka po tovarnah in raznih ustanovah, rudnikih, cestah, na železniških progah in v transportu sploh, na Avto-cesti in tako dalje. Povsod se je naš delovni človek, naš delavec boril z vsemi svojimi silami, da na delu dokaže, da mi gradimo socializem, povsod je naš delovni človek, vsak naš delavec hotel dati vse od sebe. (Odobrovanje.) In zares, v tem veličastnem naporu, v tej veliki bitki za Petletni plan, a to pomeni za ustvaritev socializma in srečnejše bodočnosti, so naši ljudje dostojno položili svoj izpit. Potemtakem nam vse to lahko služi kot zagotovilo, da nam ne bodo nobene zapreke, ki bi se še lahko pojavile na naši poti, onemogočile, da izvršimo to, kar smo zamislili. (Zbrano ljudstvo glasno aplavdira in kliče CK KPJ in tov. Titu.) Razume se, tovariši, da naši ljudje občutijo tudi pomanjkanje. Če ne bi bilo pomanjkanja, potem ne bi bilo potrebno graditi tovarn. Mi vemo, da je pomanjkanje, stvar je samo v tem, da bo to, kar imamo, pravilno razdeljeno, stvar je v tem, če dobijo tisti ljudje, ki vlagajo največje napore, to, kar jim je potrebno za vzdrževanje njihove fizične moči. To je tisto, kar nam, za kar moramo skrbeti in zato smatram za potrebno, da poudarim tukaj neobhodnost pravilne politike od vseh tistih, ki vlagajo svoj znoj, da bi ustvarili srečnejšo bodočnost našim narodom. Zato mora skrbeti vsak naš funkcionar, vsi ljudski odbori, komiteti in sindikalne podružnice. Naši delovni ljudje bodo razumeli, če česar ni iz objektivnih razlogov, toda če kdo ne dela pravilno in če ljudje ne dobe gotovih življenjskih potrebščin, čeprav jih imamo, potem naši delovni ljudje tega ne morejo sprejeti in morajo proti temu nastopiti ter kritizirati take organe oblasti in take funkcionarje, ki imajo nepravilen odnos do potreb naših delovnih ljudi. Pravim vam, tovariši, da so v tem pogledu pri nas še napake. Razume se, da imamo velike težave, še nimamo vsega, kar je potrebno za vsakdanje življenje. Mi si šele sedaj ustvarjamo pogoje za hiter dvig življenjske ravni. Toda že sedaj moramo vzporedno z velikimi napori za izvršitev našega Petletnega plana postopoma iti naprej v dviganju življenjske ravni naših delovnih ljudi. Zdi se mi, da bo letos dobra letina. To je za nas dobra in važna stvar, ker vem, da je nekdo želel, da bi bila suša in da nam zrno ne bi vzkliklo. (Smeh in aplavz.) Toda nam je vzkliklo in mi bomo imeli kruha. Če bi prišlo do vprašanja, da ne bi imeli dovolj doma, bi mi vložili še več naporov, da bi dobili iz naše zemlje več ruda in da bi za njih kupili kruh tamkar, kjer ga imajo. (Odobrovanje.) Mi ne bomo dovolili, da bi naši delovni ljudje trpeli lakoto, naj se tega nihče ne veseli. Potemtakem sem prepričan, da vsi naši delovni ljudje razumejo položaj, v katerem se nahajamo in da bomo iz nje izšli kot zmagovalci. (Vsi prisotni enodušno odobravajo in dolgi klicajo tov. Titu in Partiji.)

Dovolite mi, tovariši in tovarišice, da se sedaj ozrem na mednarodne odnose, odnosno na nekatera vprašanja mednarodne politike. Vi ste vsi priče tega, kar se je pred kratkim odigralo z delom Koroške, v katerem živi slovenski živci, ki se je boril, za katerega smo vse storili, da bi bil priključen k svoji matični državi. Tu je bilo izvršeno dejanje, ki ni v čast ne tistim na zapadu in ne Sovjetski zvezi. Le-ti so izvršili dejanje na račun tega slovenskega življa, na račun Slovenske Koroške, na račun Ju-

goslavije. Če bi to storili pod predpostavko, da je bilo od tega odvisno vprašanje vojne in mira, pod predpostavko, da se nikakor ni mogel najti drugi izhod, potem bi se to še nekako lahko razumelo. Toda, ker so to oni storili tako in ker so potem, ko so storili, dejali, da smo mi krivi, ker so to storili, t. j. da smo se mi za njihovim hrbotom z imperialisti pogajali pred letom ali dvema o Slovenski Koroški, potem tega ni mogoče razumeti, niti opravičiti. Minister za zunanje zadeve Višinski je izrazil v svoji izjavi, ki jo je dal po tem famoznem sporazumu, veliko neresnico.

smatrajo kot veljavni za cono »A«, a sporazum od 9. marca predstavlja popolno monetarno, carinsko in finančno unijo cone »A« STO z Italijo. To je samo nekaj primerov kršitev mirovne pogodbe od strani Italije v pogledu Trsta. Toda že teh je dovolj, da pokažejo, zakaj smo mi morali izvršiti zamenjavo lir za dinarje. Poleg tega vam je znano, kako so potekale volitve v STO. Znamo vam je, da je prišel v Trst gospod De Gasperi, predsednik italijanske vlade, ki je imel govor, kot da je že gotovo dejstvo, da je STO pod Italijo.

Ni res, da bi se mi kdaj kolh z imperialisti sporazumevali o Koroški brez njihovega znanja. Mi smo jih vedno o vsem obveščali, toda njim je sedaj to potrebno, da bi našli iz te situacije, ki jim bo mnogo škodovala, izhod na naš račun. Ne boste na naš račun, vi ste prodali Slovensko Koroško in izvolite sedaj nositi vse posledice. Mi nečemo, mi se nismo odrekli našim pravicam do Koroške in se jim ne bomo nikoli odrekli. Stvar je samo v tem, da mi razumemo današnje stanje v svetu, da smo disciplinirani, kadar se tiče obrambe mira. (Aplavz in dolgotrajno odobrovanje.)

Preidimo sedaj na vprašanje Trsta. Zvedeli ste pred nekaj dnevi, da je morala naša Vojsna uprava izvršiti zamenjavo lir v dinarje. K temu so jo prisilili pravzaprav ekonomski razlogi. Mi s tem nismo kršili mirovne pogodbe, temveč smo morali podvzeti gotove mere, da bi zboljšali ekonomsko stanje v coni »B«, ki je po krivdi okupacijskih oblasti v coni »A« popolnoma ekonomsko izolirana od cone »B«. Ne mi, temveč oni so stalno kršili razne točke mirovne pogodbe. Tukaj bom navedel samo nekatere primere kršitev mirovne pogodbe od strani Italije. Na primer: Italija je dolžna po členu 11., priloga 7. mirovne pogodbe preskrbovati Svobodno ozemlje Trsta z vsemi potrebnimi domaćimi in tujimi plačilnimi sredstvi, dokler se ne ustvari poseben denarni sistem za STO. Vlada FLRJ je l. 1947 in 1948 večkrat brezuspešno intervenirala pri italijanski vladi, naj izvrši svojo obvezo v odnosu do cone »B«, ki je pod jugoslovansko vojno upravo. Dalje je Italija po členu 8., priloga 10. mirovne pogodbe dolžna še nadalje plačevati civilne in vojne pokojnine osebam, ki so dobila državljanstvo STO. Vlada FLRJ je v imenu Vojne uprave jugoslovanske cone STO ponovno brezuspešno intervenirala pri italijanski vladi, naj pristopi k izvršitvi te obveze. Italija je s sklenitvijo finančnih sporazumov z angloameriško cono od 9. marca. 6. maja in 22. septembra grobo prekršila mirovno pogodbo in to čl. 24., priloga 6. S temi sporazumi se med drugim določa da se vsi obstoječi trgovinski in plačilni sporazumi med Italijo in drugimi državami

Na ta naš ukrep so dvignili splošen alarm, razne reakcionarne sile in voditelji tam obtožujejo Jugoslavijo, da krši mirovno pogodbo. (Proč z reakcijoj!) Mi pa jih vprašujemo: čemu se toliko razburjate za ta STO, saj ni vaš. Po mirovni pogodbi bi morali že zdavnaj imeti guvernerja, toda izjava, ki so jo dale Amerika, Anglija in Francija, da bo STO pripadlo Italiji — je enostranska izjava. O tem bodo morali vprašati tudi Jugoslavijo prav tako, kakor Italijo, da naj pove, kaj misli, kako se naj reši vprašanje tega ozemlja. Mi ne priznavamo nikakršnih enostranskih pravic pri reševanju vprašanja STO. Tu morajo vprašati tudi nas, ne morejo kar tako enostransko voditi razgovorov. (Dolgotrajno odobrovanje.) Hočemo tudi kaj reči, hočemo tudi, da nas vprašajo, kaj in kako mislimo o STO kajti mi se tokrat nočemo odreči pravic, ki jih tu imamo. Toliko o tem in nič več pa se naj preveč ne razburjajo. Mi poznamo svoje pravice in svoje obveze. (Dolgotrajno odobrovanje in klicanje tovariš Titu.)

Tovariši in tovarišice! Sedaj bi se hotel dotakniti z nekaj besedami vprašanja odnosov do Grčije. V časopisih čitate skorajda vsak dan, da pride čestokrat do spopadov na grški meji na ta način, ker monarhofašisti le-tam kale mir ali pa prehajajo čez mejo. Spominjate se, da je pred kratkim bilo prizadetih 18 naših vojakov, ki so slučajno zatavali ter prešli grško ozemlje, kjer so jih ali ranili ali ubili. Prav tako se spominjate, da so pred kratkim napadli našo vas Skočivir, pri čemer je prav tako padlo nekaj naših ljudi. Proti obema slučajema smo protestirali, vendar ne vemo, kako bo pri OZN odjeknil ta naš protest in ali bodo prispeili kakšni pozitivni odgovori ali ne. Pred kratkim se je zgodilo, da so grški vojaki prešli na naše ozemlje, pri čemer je padel grški vojak na našem ozemlju. Vsak dan pride do streljanja, zaradi česar padajo na naše ozemlje stotine in stotine granat in krogel, kakor da bi vodili malo vojno tam spodaj. Podvzeli smo korake ter zahtevali, da naj OZN naredi temu konec. Vsi pozivi grški vladi so ostali

Gospodarski razvoj na vaseh je vezan na vodstvo in pomoč partijskih terenskih celic

Dne 7. julija 1949 se je vršila v Ptuj v Titovem domu okrajna partijska konferenca. Udeležili so se je sekretarji mestnih in industrijskih ter sekretarji in člani podeželskih celic. Namen konferenca je bil, dobiti pregled nad političnim in organizacijskim stanjem na terenu. Konferenco je otvoril tov. Maver, nakar je politično-gospodarski referat podal sekretar OK KPS Ptuj tov. Leskovec.

V referatu je tov. Leskovec dejal, da se partijska konferenca vrši neposredno po uspešnem zaključku prve polovice naše petletke, ki smo jo kljub težavam in pomanjkanju delovne sile pravočasno izvršili. Posebno je treba omeniti, da so tudi najvažnejše panoge industrije, kot je težka industrija in premogovništvo izpolnile svoj plan. Izpolnjen je bil tudi gozdarski plan. Industrijska proizvodnja je tako porasla, da presega že trikratno predvojno proizvodnjo in se približuje obsegu proizvodnje, ki je po Petletnem planu določena za konec Petletke.

Tudi v rekonstrukciji kmetijstva so bili doseženi ogromni uspehi. Število kmetijsko obdelovalnih zadrug se je zelo povečalo po vsej državi in je že znaten odstotek zemlje prešel v socialističen sektor gospodarstva.

V ptujskem okraju so industrijska podjetja zveznega in republiškega pomena ter lokalna gospodarska podjetja z nekaj izjemami tudi po planu ali nekatera predčasno izpolnila planske naloge prve polovice Petletke. Rekonstrukcija kmetijstva napreduje ter je nad 8 odst. površine okraja že v socialističnem sektorju.

Vsi ti uspehi v našem gospodarstvu so bili doseženi: kljub divji in nesramni gonji Informbiroja. Tov. sekretar je navedel primere iz Madžarske, Albanije in Češkoslovaške, ki kritizirajo politiko naše Partije in vlade, istočasno pa izhajajo gospodarske ukrepe, ki so za las podobni gospodarskim ukrepi naše vlade. Torej se naše državno in partijsko vodstvo nima kaj naučiti od teh »kritikov«, ker se le oni od nas učijo.

Dotaknil se je vprašanja, zakaj je prišlo do nesporazumov med Jugoslavijo in ostalimi socialističnimi državami in ugotovil, da je za to obstojala zgodovinska nujnost. Ker se je že v času vojne skušalo mešetariti z našo neodvisnostjo in ker naše vodstvo tega sedaj ni moglo dovoliti, je povzročilo sprožitev obtožbe Informbiroja. V resnici je pa to le poskus izkrivljanja načel

(Nadaljevanje na 2. strani)

brez uspeha. Ne moremo apelirati na Caldarisa, ker zelo dobro vemo, kaj so monarhofašisti. Naši protesti pri njih niso nič koristili. Ponašajo se zelo drzno, toda to, razumljivo, lahko ima zelo slabe nadaljnje posledice, za katere pa mi ne odgovarjamo. Pred nekaj dnevi je — naj vam sedaj pokažem drugo plat te zadeve ter njega ozadje — sporočila radijska postaja Svobodne Grčije, da smo se mi na našem ozemlju dogovorili z grškimi monarhofašisti, da bomo pustili preko našega ozemlja napasti demokratske sile. Večje podlosti, večje nesramnosti, ki je gotovo niso izmislili grški tovariši v svoji glavi, temveč nekdo drugi, medtem ko so oni samo prenesli, po mojem prepričanju še nihče do danes ni slišal. Ob istem času, ko teče kri naših ljudi, ki so jo prelili monarhofašisti, so se naši ljudje, ki nas obtožujejo, da paktiramo z grškimi monarhofašisti. Ljudje v Demokratični Grčiji so se dali torej zavesti z zadevo, ki ima lahko in ki bo verjetno imela usodne posledice za grško osvobodilno vojno. Igrajo se s krvjo, ki jo vsak dan lijejo herojski borci proti svojim tlačiteljem, omadežujejo to kri zaradi svojih nepoštenih namenov, pa tudi nas, da bi pokazali upravičenost svoje resolucije, da bi krivico za poraz grške Demokratične armade — v kolikor bi do tega prišlo — prevajali na naša ramena, čeprav nismo najmanj krivi. Toda njim ne bo uspelo, da bi to storili. Do česa je vse to dovedlo? Izživljanja monarhofašistov ogražajo življenja naših državljanov, z druge strani pa nas klevetajo. Prišlo je do tega, da bomo morali to mejo popolnoma zapreti ter zavarovati življenja delovnih ljudi naše države na tem mestu. Mislim, da je to mišljenje vseh naših državljanov, kajti vsak naš človek se vprašuje, kako dolgo bo šlo tako naprej in kam vse to vodi. Nekega dne se mora rešiti. Jasno je, da ne smemo pri tem kazati omahljivosti, nikakršnih slabosti, temveč trdnosti, kajti braniti moramo izgradnjo socializma v naši državi, branili jo bomo proti vsakomur. (Dolgotrajno odobrovanje in aplavz.)

Apeliral bi še samo s tega mesta na zahodne sile, predvsem na Ameriko in Anglijo, naj resno dovezamejo vse te provokacije in da store temu konec. Ob istem času izjavljamo, da ne bomo dovolili, da padajo naši ljudje, da padajo naši državljani. Toliko o vprašanju Grčije.

Kakšni so pa odnosi z vzhodnimi državami? Veste, da nam je Češkoslovaška odpovedala investicijske pogodbe, veste, da je Madžarska prekršila reparacijske ter druge pogodbe. Znano vam je, da nam je v zadnjem času odpovedala investicijski sporazum Poljska, ker vidi, da ne umiramo od lakote, prav tako pa veste, kakšno politiko vodi Sovjetska zveza napram nam, kakor vam je tudi znano stališče Bolgarije in avturistov v Albaniji. Z eno besedo: za naše ljudi so danes Sofija, Bukarešta in Tirana prave džungle, v katerih napadajo naše ljudi na sredi ulic, kakor da bi se nahajali v takih državah, v katerih ni nobenih zakonov, ali kakšnega mednarodnega prava. Razumljivo je, da nas ne bo zavedlo srce ter da bi se prenačili. Tu moramo delati z možgani. Mi vemo, kaj misli bolgarsko, albansko, romunsko in madžarsko ljudstvo. Mi vemo, kaj misli sovjetsko, poljsko in češkoslovaško ljudstvo, pa se zaradi raznih provokacij ne mislimo ločiti od njih ljudstva. Mi ljubimo to ljudstvo, ne ljubimo pa raz-

nih avanturistov, provokatorjev in klevetnikov. Ljudstvo pa ljubimo ter bomo tu pokazali svojo skrajno potrpežljivost. Rečem naj še, da ne služi v čast teh držav, niti mednarodnemu delavskemu gibanju takšno postopanje, ki ga nimajo niti proti najhujšemu sovražniku socializmu.

Mi ne zahtevamo od vzhodnih držav nikakršne pomoči, nismo od njih zahtevali pomoči tudi prej, temveč smo zahtevali enakopravno trgovanje, denar za denar — blago za blago, kajti vemo, da tudi oni potrebujejo prav toliko, kakor mi. Oni so se sedaj temu odpovedali. Toda mi bomo naše blago, v kolikor ga oni ne žele, prodali tja, kjer je mogoče, ker ne bomo dovolili, da bi naš delovni človek zaradi tega stradal. Mislim pa, da bo zaradi tega težje njim kot nam, ker je blago tudi njim potrebno. Smatramo, da zaradi tega, ker ves čas plašijo naše ljudstvo, češ da prehajamo v imperializem, ne bomo smeli prodajati naše blago kapitalističnim državam temveč da bomo sedeli in čakali, da se nas usmili. Ne, mi bomo trgovali, ker tudi oni trgujejo. Mi vemo, da je to, kar oni govorijo, samo propaganda ter nič več, tega se pa ne bojimo. (Dolgotrajno odobrovanje.) Za baker, svinec in druge rude, ki jih bomo prodali na Zahod bomo sprejeli valuto ter kupili stroje ter druge stvari, ki so nam potrebne. S temi stroji bomo zgradili socializem tukaj pri nas. Mislim, da niso toliko nespametni da ne bi vzeli od nas onega, kar jim je potrebno. Z Zahodom imamo vzpostavljene gospodarske odnose brez kakršnih koli političnih koncesij kar vam je znano. Ko prodajamo svoj baker ter kupujemo stroje, ne prodajamo svoje zavesti in svoje duše, temveč samo baker. (Enodušno odobrovanje in klicanje tov. Titu in Partiji.)

Tovariši in tovarišice! Slišali ste, da se sedaj mnogo piše in govori o posojilih. Govorili smo, ko se je preje pisalo o posojilih, da to ni res. Danes pa je resnica, da bomo imeli v našo državo, če nam ga bodo hoteli dati, ker nam je posojilo potrebno in bo koristno tudi za one, ki nam ga bodo dali, ker bomo z njega pomočjo nakupovali razno njihovo blago in stroje. Mi za to posojilo ne mislimo kupovati topov, tankov in drugega orožja, temveč kmetijske stroje, stroje za naše rudnike, da bi naši ljudje lažje delali, prav tako pa tudi razne predmete za široko potrošnjo itd. Če nam dajo posojilo pod temi pogoji je prav, če pa ne — pa nam ga ni treba. Mi bomo pač rinili naprej, kakor bomo mogli. (Silen aplavz in odobrovanje.)

To bi vam imel reči o naši zunanji politiki. Ne dovolite, da bi vas zavedle razne pripovedke ter natolcevanja raznih radijskih postaj. Tu na samem mestu vidite vsakodnevno stvarnost. Vi najbolj vidite in veste, kaj je in kako je pri nas, nam pa je do našega mišljenja in do nobenega drugega. Ta resnica ter to vaše mišljenje bo dospelo do poslednjega kotička na zemeljski krogli vsak delovni človek bo upoznan z vašim mišljenjem, z našo stvarnostjo, z resnico, za katero se borimo. Mi bomo pod geslom borbe za resnico, za uresničitev Petletnega plana, za socializem — zmagali.

Naj živi naša FLRJ! (Živela.)

Konec govora maršala Tita je pozdravilo tisoče ljudi Pulja Istre in Slovenskega Primorja z dolgotrajnimi ovacijami. V toku dne, vse popoldne in globoko v noč je trajalo ljudsko rajanje po parkih in ulicah Pulja.